

Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука
Факультет декоративно-прикладного мистецтва
Кафедра монументального і станкового живопису

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 09. ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН
Загальна інформація про дисципліну

Рівень (ступінь) вищої освіти	другий (магістр)
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність	В4 Образотворче мистецтво та реставрація
Освітня програма	«Образотворче мистецтво»
Статус дисципліни	Обов'язкова
Курс / семестр	1 рік, 1 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	3 кредити 90 год.
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 10 год.
	Семінарські – 0 год.
	Практичні – 200 год.
	Самостійна робота – 60 год.
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік
Викладач	Васкевич Ольга Євгенівна, доктор філософії, доцент кафедри монументального і станкового живопису КДАДПМД ім. М. Бойчука
Контактна інформація викладача	<i>vaskevych_o@kdidpamid.edu.ua</i>
Ресурси комунікації з викладачем	<i>Moodle</i> <i>https://kdidpamid.edu.ua/academy/navchannya/dystancijne-navchannya/</i>
Дні занять	згідно діючого розкладу занять
Консультації	відповідно до графіку

Опис навчальної дисципліни

Анотація дисципліни	Дисципліна «Теорія та методика викладання фахових дисциплін» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти системного розуміння теоретичних основ і методики викладання мистецьких дисциплін. У межах дисципліни розглядаються сучасні методи, форми та засоби організації освітнього процесу, принципи підготовки й проведення навчальних занять, способи оцінювання результатів навчання та використання цифрових інструментів у професійній діяльності викладача. Особлива увага приділяється розвитку педагогічних, методичних і комунікативних умінь, необхідних для професійної діяльності у сфері мистецької освіти. Тема 1. Педагогіка як наука та практика освіти. Предмет, завдання, основні категорії та функції педагогіки. Структура
---------------------	---

	педагогічних знань і система педагогічних наук. Взаємозв'язок педагогіки з психологією, філософією, соціологією та іншими науками. Педагогічна діяльність як сфера професійної практики. Тема 2. Методологічні та теоретичні засади освітнього процесу. Закономірності, принципи та основні підходи до організації освітнього процесу. Цілі, зміст і результати навчання. Сучасні концепції навчання, виховання та розвитку особистості. Взаємозв'язок цілей, змісту та результатів освітньої діяльності. Тема 3. Методи, прийоми та засоби педагогічної діяльності. Поняття та класифікація методів навчання. Педагогічні прийоми, засоби та освітні ресурси. Умови ефективного вибору та поєднання методів відповідно до мети, змісту, характеру навчальної діяльності та індивідуальних особливостей здобувачів освіти. Тема 4. Організація навчальної та творчої діяльності. Форми організації освітнього процесу. Індивідуальна, парна, групова та колективна діяльність. Організація практичної, творчої, самостійної та дослідницької роботи. Педагогічне проектування навчальної діяльності та створення умов для активності й самостійності здобувачів освіти. Тема 5. Педагогічні технології та проектування освітнього процесу. Поняття, структура та основні характеристики педагогічних технологій. Проектування змісту, етапів, методів і очікуваних результатів навчання. Особистісно орієнтовані, компетентнісні, інтерактивні та проєктні технології. Поєднання педагогічних технологій відповідно до освітніх завдань. Тема 6. Педагогічна взаємодія, мотивація та оцінювання результатів навчання. Психолого-педагогічні основи взаємодії учасників освітнього процесу. Педагогічне спілкування та зворотний зв'язок. Мотивація навчальної і творчої діяльності. Контроль, критерії та форми оцінювання результатів навчання. Самооцінювання, взаємооцінювання та формувальне оцінювання. Тема 7. Професійна діяльність і педагогічна майстерність викладача. Професійна компетентність, педагогічна культура та майстерність викладача. Індивідуальний стиль педагогічної діяльності. Організація педагогічного спілкування та розв'язання проблемних ситуацій. Професійний саморозвиток, творча самореалізація та рефлексія педагогічної діяльності. Тема 8. Інноваційні методи та сучасні освітні практики. Інновації в сучасній педагогічній практиці. Проблемне, дослідницьке, проєктне, змішане та цифрове навчання. Сучасні інформаційно-комунікаційні технології, інтерактивні ресурси та творчі педагогічні практики. Експериментування, педагогічний пошук і перспективи розвитку інноваційної педагогіки.
--	--

Мета й завдання навчальної дисципліни	знати: ознайомлення студентів з теоретичними засадами педагогіки; • формування компетентностей щодо організації та проведення навчальних занять; • оволодіння сучасними методами та формами навчання; • розвиток навичок аналізу та оцінювання освітнього процесу; • підготовка студентів до викладацької діяльності у закладах освіти. вміти: • знання сучасних педагогічних концепцій та методів навчання; • уміння проєктувати освітній процес з урахуванням особливостей студентської аудиторії; • здатність до застосування активних та інтерактивних методів навчання; • здатність організовувати науково-дослідну роботу студентів; • готовність до педагогічної комунікації та формування навчально-професійного середовища.
Передумови вивчення дисципліни	Філософія, Історія, Педагогіка та психологія
Програмні компетентності та результати навчання	
Загальні компетенції (ЗК)	ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми. ЗК 5. Здатність розробляти та керувати проєктами. ЗК 6. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
Фахові (предметно-специфічні) компетенції спеціальності (ФК)	СК 7. Володіння теоретичними і методичними засадами навчання та інтегрованими підходами до фахової підготовки художників образотворчого і декоративного мистецтва та реставраторів творів мистецтва, планування власної науковопедагогічної діяльності. СК 8. Здатність до використання сучасних інформаційнокомунікативних технологій в контексті проведення мистецтвознавчих та реставраційних досліджень.
Програмні результати навчання, для формування яких використовується	РН 1. Визначати, аналізувати і пояснювати історичні, культурологічні, соціокультурні, художньо-естетичні аспекти розвитку світового та українського образотворчого і декоративного мистецтва. РН 2. Інтерпретувати та застосовувати семантичні,

навчальна дисципліна:	іконологічні, іконографічні, формально-образні і формально-стилістичні чинники образотворення. РН 4. Представляти формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства. РН 5. Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі образотворчого та/або декоративного мистецтва. РН 6. Застосовувати сучасні інформаційнокомунікаційні технології в освітній та музейній справах. РН 10. Застосовувати у мистецькій та дослідницькій діяльності знання естетичних проблем образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, основних принципів розвитку сучасного візуального мистецтва. РН 11. Володіти знаннями до визначення ефективності та апробації сучасних теоретичних підходів та концепцій інтерпретації феноменів культурно-мистецьких процесів. РН 15. Планувати професійну діяльність у сфері образотворчого і декоративного мистецтва, реставрації відповідно до потреб і запитів суспільства та ринку.
-----------------------	---

Структура навчальної дисципліни

Назва модулів і тем	Кількість годин			
	усього	лек	практич	самост
Тема 1. Педагогіка як наука та практика освіти. Предмет, завдання, основні категорії та функції педагогіки. Структура педагогічних знань і система педагогічних наук. Взаємозв'язок педагогіки з психологією, філософією, соціологією та іншими науками. Педагогічна діяльність як сфера професійної практики.		1		
Тема 2. Методологічні та теоретичні засади освітнього процесу. Закономірності, принципи та основні підходи до організації освітнього процесу. Цілі, зміст і результати навчання. Сучасні концепції навчання, виховання та розвитку особистості. Взаємозв'язок цілей, змісту та результатів освітньої діяльності.		1	5	10
Тема 3. Методи, прийоми та засоби педагогічної діяльності. Поняття та класифікація методів навчання. Педагогічні прийоми, засоби та освітні ресурси. Умови ефективного вибору та поєднання методів відповідно до мети, змісту, характеру навчальної діяльності та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.		1	5	10

Тема 4. Організація навчальної та творчої діяльності. Форми організації освітнього процесу. Індивідуальна, парна, групова та колективна діяльність. Організація практичної, творчої, самостійної та дослідницької роботи. Педагогічне проектування навчальної діяльності та створення умов для активності й самостійності здобувачів освіти.		1	5	10
Тема 5. Педагогічні технології та проектування освітнього процесу. Поняття, структура та основні характеристики педагогічних технологій. Проектування змісту, етапів, методів і очікуваних результатів навчання. Особистісно орієнтовані, компетентнісні, інтерактивні та проєктні технології. Поєднання педагогічних технологій відповідно до освітніх завдань.		1	5	10
Тема 6. Педагогічна взаємодія, мотивація та оцінювання результатів навчання. Психолого-педагогічні основи взаємодії учасників освітнього процесу. Педагогічне спілкування та зворотний зв'язок. Мотивація навчальної і творчої діяльності. Контроль, критерії та форми оцінювання результатів навчання. Самооцінювання, взаємооцінювання та формувальне оцінювання.		1		10
Тема 7. Професійна діяльність і педагогічна майстерність викладача. Професійна компетентність, педагогічна культура та майстерність викладача. Індивідуальний стиль педагогічної діяльності. Організація педагогічного спілкування та розв'язання проблемних ситуацій. Професійний саморозвиток, творча самореалізація та рефлексія педагогічної діяльності.		2		
Тема 8. Інноваційні методи та сучасні освітні практики. Інновації в сучасній педагогічній практиці. Проблемне, дослідницьке, проєктне, змішане та цифрове навчання. Сучасні інформаційно-комунікаційні технології, інтерактивні ресурси та творчі педагогічні практики. Експериментування, педагогічний пошук і перспективи розвитку інноваційної педагогіки.		2		10
Усього годин	90	10	20	60

Рекомендовані джерела інформації

1. Белявіна Н. Д. Методологія та методика викладання фахових мистецьких дисциплін. 2019.
2. Бойко А. М., Бардінова В. Д., Гриньова М. В., Пащенко В. О. та ін. Персоналії в історії національної педагогіки. 22 видатних українських педагоги : підручник / за заг. ред. А. М. Бойка. Київ, 2004.
3. Галузинський В. М., Євтух М. Б. Педагогіка: теорія та історія. Київ, 1995.
4. Корсунська Л. М. Концепція smart-освіти: загальне навчання, цифрові підручники і smart-школи. Освіта та розвиток обдарованої особистості. 2013. № 11. С. 77–80.
5. Ковальчук Л. О., Ковальчук О. Б. Системи освіти зарубіжних країн : навч. посіб. Львів, 2003.
6. Кузьменко Г. В. Теорія та методика викладання фахових дисциплін. 2018.
7. Любар О. О., Стельмахович М. Г., Федоренко Д. Т. Історія української педагогіки. 1999.
8. Радченко І. Б. Педагогіка. 2024.
9. Стельмахович М. Г. Українська народна педагогіка. Київ : ІЗМН, 1997. 232 с.
10. Сухомлинська О. В. Історія педагогіки як наука і як навчальний предмет: актуальні проблеми. Шлях освіти. 2003. № 1. С. 39–43.

Засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

За джерелом інформації:

- Словесні: лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, пояснення, розповідь, бесіда.
- Наочні: ілюстрація, демонстрація, презентація.

За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, репродуктивно-варіативні, пошукові, творчі, проблемно-пошукові, інтегративні.

За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з ілюстративним матеріалом.

2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).
- Добір додаткового теоретичного та ілюстративного матеріалу.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи діагностики:

методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.

методи письмового контролю: модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування; реферативно-дослідницька курсова робота.

методи творчо-пошукового контролю: творчо-пошукове тестування; аналіз варіативності пошукових ескізів; аналіз образно-емоційної складової проектної графіки.

методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Під час викладання курсу використовуються наступні засоби діагностики результатів навчання, зокрема, методи їх демонстрування:

- творчі перегляди;
- наскрізні проєкти;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Розподіл балів, які отримують студенти

Розподіл балів за 100-бальною шкалою (1-й семестр)	
Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного контролю змістових модулів	Максимальні бали за виконані завдання
Тема 1. Педагогіка як наука та практика освіти. Предмет, завдання, основні категорії та функції педагогіки. Структура педагогічних знань і система педагогічних наук. Взаємозв'язок педагогіки з психологією, філософією, соціологією та іншими науками. Педагогічна діяльність як сфера професійної практики.	10
Тема 2. Методологічні та теоретичні засади освітнього процесу. Закономірності, принципи та основні підходи до організації освітнього процесу. Цілі, зміст і результати навчання. Сучасні концепції навчання, виховання та розвитку особистості. Взаємозв'язок цілей, змісту та результатів освітньої діяльності.	10
Тема 3. Методи, прийоми та засоби педагогічної діяльності. Поняття та класифікація методів навчання. Педагогічні прийоми, засоби та освітні ресурси. Умови ефективного вибору та поєднання методів відповідно до мети, змісту, характеру навчальної діяльності та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.	10
Тема 4. Організація навчальної та творчої діяльності. Форми організації освітнього процесу. Індивідуальна, парна, групова та колективна діяльність. Організація практичної, творчої, самостійної та дослідницької роботи. Педагогічне проєктування навчальної діяльності та створення умов для активності й самостійності здобувачів освіти.	10
Тема 5. Педагогічні технології та проєктування освітнього процесу. Поняття, структура та основні характеристики педагогічних технологій. Проєктування змісту, етапів, методів і очікуваних результатів навчання. Особистісно орієнтовані, компетентнісні, інтерактивні та проєктні технології. Поєднання педагогічних технологій відповідно до освітніх завдань.	20
Тема 6. Педагогічна взаємодія, мотивація та оцінювання результатів навчання. Психолого-педагогічні основи взаємодії учасників освітнього процесу. Педагогічне спілкування та зворотний зв'язок. Мотивація навчальної і творчої діяльності. Контроль, критерії та форми оцінювання результатів навчання. Самооцінювання, взаємооцінювання та формувальне оцінювання.	10

Тема 7. Професійна діяльність і педагогічна майстерність викладача. Професійна компетентність, педагогічна культура та майстерність викладача. Індивідуальний стиль педагогічної діяльності. Організація педагогічного спілкування та розв'язання проблемних ситуацій. Професійний саморозвиток, творча самореалізація та рефлексія педагогічної діяльності.	10
Тема 8. Інноваційні методи та сучасні освітні практики. Інновації в сучасній педагогічній практиці. Проблемне, дослідницьке, проєктне, змішане та цифрове навчання. Сучасні інформаційно-комунікаційні технології, інтерактивні ресурси та творчі педагогічні практики. Експериментування, педагогічний пошук і перспективи розвитку інноваційної педагогіки.	20
Разом за дисципліну	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Технічне та інструментальне забезпечення

Необхідне обладнання, устаткування	Комп'ютерна техніка (ноутбук, стаціонарний комп'ютер, графічний планшет) з можливістю демонстрації відеоматеріалів і виходу до мережі Інтернет.
Необхідні засоби	Не передбачено
Програмне забезпечення	Програми, необхідні для виконання завдань: PowerPoint, Microsoft Word, Zoom, Moodle та інші.
Матеріали, інструменти	Не передбачено

Політика вивчення навчальної дисципліни

Політика щодо академічної доброчесності	Магістранти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності у своїх роботах. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час поточного контролю виявиться використання чужих ідей, студент втрачає право отримати бали за тему, або може виконати нову роботу, яка буде оцінена із заниженням балів.
Політика щодо відвідування занять	Пропуски занять без поважних причин неприпустимі (причини пропуску мають бути підтверджені). Усі роботи магістрантів повинні бути завантажені на кафедральний Гугл диск. Відсутність виконаних практичних завдань із дисципліни є підставою до не зарахування семестрової оцінки.
Політика щодо термінів виконання завдань і перескладання	Якщо магістрант пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання. Довгострокова відсутність магістранта на заняттях без поважних причин дає підстави для не допуску до іспиту з дисципліни. Додаткові заняття у таких випадках не передбачені.
Політика щодо правил поведінки на заняттях	На проведення занять з дисципліни розповсюджуються загально прийняті норми і правила поведінки, затверджених таким документом як «Правила поведінки здобувачів вищої освіти в Київській державній академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука». Вітається власна думка магістрантів з теми заняття, активне обговорювання проблем, аргументоване відстоювання власної позиції. Разом із тим під час занять не допускаються дії, які порушують порядок і заважають навчальному процесу, у тому числі користування мобільними телефонами для розмов, запізнення на заняття без поважних причин, не реагування на зауваження викладача.
Політика щодо комунікації з викладачем	Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні на корпоративну пошту викладача (bystra_meri@kdidpamid.edu.ua). Умови листування: 1) в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — ІД); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: прізвище_завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — pdf. Окрім роздруківок для

	аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.
--	---

Детальнішу інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій навчальній програмі навчальної дисципліни

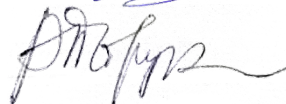
<https://kdidpamid.edu.ua/academy/robochi-programy-navchalnyh-dysczyplin-ta-inshi-navchalno-metodychni-materialy-kafedry-monumentalnogo-i-stankovogo-zhyvopysu/>

Розробник (розробники) силабусу
навчальної дисципліни

Васкевич О.Є.

Гарант освітньої програми

Петрук Р.І.

В.о. завідувача кафедри

Васкевич О.Є.

Силабус затверджено
на засіданні кафедри монументального і станкового живопису

від 26.08.2026, протокол № 1